

PHẦN HAI:

**HƯỚNG DẪN
TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC
THEO SÁCH GIÁO KHOA ÂM NHẠC 6**

Chân trời sáng tạo

CHỦ ĐỀ 1:

VUI BƯỚC ĐẾN TRƯỜNG

READ EVERY DAY

Thời lượng: 4 tiết

Yêu cầu cần đạt:

Năng lực âm nhạc:

- **NLÂN1:** Hát đúng giai điệu, lời ca và tính chất vui tươi, hồn nhiên của bài *Mùa khai trường*.
- **NLÂN2:** Biết sử dụng nhạc cụ tiết tấu gõ đệm cho bài *Mùa khai trường*.
- **NLÂN3:** Nêu được các thuộc tính của âm thanh có tính nhạc.
- **NLÂN4:** Đọc đúng cao độ, trường độ *Bài đọc nhạc số 1*.
- **NLÂN5:** Nêu được những nét chính trong sự nghiệp sáng tác của nhạc sĩ Lưu Hữu Phước.
- **NLÂN6:** Nêu được cảm nhận và bộc lộ cảm xúc với bài hát *Lên đồng*.

Năng lực chung:

- **NLC1:** Biết chủ động trong học tập, biết cách tự tìm tòi kiến thức, tự thực hành.
- **NLC2:** Xác định được những công việc có thể hoàn thành tốt nhất bằng hợp tác theo nhóm.
- **NLC3:** Hình thành ý tưởng dựa trên các nguồn thông tin đã cho.

Phẩm chất:

- **PC1:** Tích cực chủ động tham gia các hoạt động phục vụ cộng đồng.
- **PC2:** Luôn cố gắng vươn lên, đạt kết quả tốt trong học tập.

Tổ chức hoạt động: Nhận diện - Khám phá

Gợi ý hoạt động:

HĐ1: Trò chơi âm nhạc

- GV cho HS quan sát để nhận biết âm hình tiết tấu (ta – ta – ta – a) với âm “tùng tùng tùng”. GV gõ và đọc mẫu, HS làm theo với các hình thức khác nhau: vỗ tay, giậm chân,...
- GV đặt câu hỏi để HS phát biểu về những trải nghiệm đã từng được biết về âm thanh những chiếc trống; nêu cảm xúc khi nghe tiếng trống trường.

24

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **Hát:** Hát đúng giai điệu, lời ca và tính chất vui tươi, hồn nhiên của bài *Mùa khai trường*
- **Nhạc cụ:** Biết sử dụng nhạc cụ tiết tấu gõ đệm cho bài *Mùa khai trường*
- **Đọc nhạc:** Đọc đúng cao độ, trường độ *Bài đọc nhạc số 1*
- **Lý thuyết âm nhạc:** Nêu được các thuộc tính cơ bản của âm thanh có tính nhạc
- **Thường thức âm nhạc:** Nêu được những nét chính trong sự nghiệp sáng tác của nhạc sĩ Lưu Hữu Phước
- **Nghe nhạc:** Nêu được cảm nhận và bộc lộ cảm xúc với bài hát *Lên đồng*

KHÁM PHÁ

- Quan sát và cho biết nội dung bức tranh miêu tả điều gì
- Mô phỏng tiếng trống theo tiết tấu sau (bằng giọng hát kết hợp vỗ tay, giậm chân...)

tùng tùng tùng

HĐ2: Xem tranh chủ đề

GV cho HS quan sát bức tranh chủ đề và cho biết nội dung mô tả điều gì. Lồng ghép giáo dục phẩm chất cho HS.

Tổ chức hoạt động dạy học: Hát

Mục tiêu: NLÂN1, NLC1, NLC2, NLC3, PC1, PC2

Thiết bị dạy học: file âm thanh bài hát *Mùa khai trường*, đàm phím điện tử, máy nghe nhạc, máy chiếu (nếu có),...

PP&KTDH:

- PPDH: làm mẫu, trò chơi, vận động theo nhịp điệu,...
- KTDH: chia nhóm, mảnh ghép,...

Gợi ý hoạt động dạy học:

1. Khởi động

HĐ1: Nghe bài hát và nêu cảm nhận

GV hướng dẫn HS nghe bài *Mùa khai trường* kết hợp vận động tự do, nhẹ nhàng. Sau đó, nêu cảm nhận về tính chất âm nhạc của bài hát.

MÙA KHAI TRƯỜNG

READ EVERY DAY

Lời: Phan Việt Phương Nhạc và lời: Phan Việt Phương

Mùa thu sang là mùa khai trường, tưng bừng chân trời rộn ràng niềm
phê. Khi rực rỡ nắng bấy chén nhỏ, với khán quang đỗ thềm bến vui. Vui hội
lớp, em vui tái trưởng. Chào những trưa mùa hè ấm áp. Mùa thu
song theo bông cúc vàng, màu hoa mang màu ánh mặt trời. Tưng tùng
tưng tùng tưng rực rỡ, tưng gõng một nhín nhau hót hót lung linh
mắt, xôn xao nụ cười, màu tái trưởng mừng năm học mới. Tưng tùng
tưng tùng tưng hân hoan, khuyến em học tập chăm ngoan nhỉ. Tưng tùng
tưng tùng tưng ca vang: Mùa thu sang là mùa khai trường.

Tìm hiểu bài hát

Mùa khai trường được nhạc sĩ Phan Việt Phương sáng tác năm 2014. Bài hát gồm hai đoạn nhạc, đoạn 1 từ "Mùa thu sang..." đến "...ong mặt trời", đoạn 2 từ "Tưng tùng tùng..." đến hết bài. Với giai điệu vui tươi, hồn nhiên, bài hát thể hiện niềm hân hoan của các em học sinh khi bước vào năm học mới.

- Nghe và nêu cảm nhận của em về bài hát
- Hát bài *Mùa khai trường* với tinh thần vui tươi, hồn nhiên
- Em cần làm gì cho trường, lớp của em?

2. Hình thành kiến thức mới

HĐ2: Tìm hiểu bài hát

GV hướng dẫn HS quan sát bản nhạc để tìm hiểu về cấu trúc của bài; chia đoạn, chia câu theo văn bản bài hát,...

3. Thực hành - Luyện tập

HĐ3: Khởi động giọng

GV hướng dẫn HS khởi động giọng bằng trò chơi hát theo những đường nét chuyển động của âm thanh thông qua bàn tay di chuyển lên xuống của GV. GV vừa hát âm "a" vừa thực hiện di chuyển bàn tay theo cao độ lên xuống của giai điệu.

HĐ4: Dạy bài hát

GV hướng dẫn HS học bài hát theo lối móc xích, tuỳ vào năng lực HS mà GV tổ chức các bước dạy học hát phù hợp.

- GV có thể cho HS vừa hát vừa kết hợp vận động để HS ghi nhớ bài dễ dàng.

- GV lồng ghép giáo dục phẩm chất cho HS.

HĐ5: Biểu diễn bài hát

- GV cho cả lớp hát lại bài hát theo nhạc nền và kết hợp vận động hoặc dùng nhạc cụ gõ đệm cho bài hát.

- GV chia nhóm và yêu cầu các nhóm thực hành biểu diễn hát lại bài hát vừa học.

4. Vận dụng - Sáng tạo

HĐ6: Sản phẩm âm nhạc

- GV hướng dẫn HS sáng tạo về hình thức biểu diễn hoặc tiết tấu gõ đệm, động tác vận động cơ thể,...

- GV chia nhóm, yêu cầu mỗi nhóm tự thảo luận và trình diễn. Gợi ý: trình bày đơn ca hoặc song ca, tốp ca, kết hợp gõ đệm cùng bạn.

Đánh giá:

- Mức độ 1: hát đúng giai điệu và lời ca bài hát
- Mức độ 2: hát đúng giai điệu, lời ca bài hát và thể hiện biểu cảm
- Mức độ 3: hát được với các hình thức biểu diễn khác nhau

Tổ chức hoạt động dạy học: Nhạc cụ

Mục tiêu: NLÂN2, NLC1, NLC2

Thiết bị dạy học: file âm thanh bài hát *Mùa khai trường*, nhạc cụ gõ,...

PP&KTDH:

- PPDH: thực hành, làm mẫu, Orff-Schulwerk,...
- KTDH: chia nhóm, mảnh ghép,...

Gợi ý hoạt động dạy học:

Nhạc cụ tiết tấu: Bài thực hành số 1

1. Khởi động

HĐ1: Trò chơi truyền tín hiệu

GV tổ chức theo nhóm, mỗi nhóm xếp một hàng dọc, GV vỗ lên vai bạn đứng cuối cùng ở mỗi nhóm theo mẫu tiết tấu nhất định và các thành viên trong nhóm tiếp tục truyền tín hiệu đến bạn đầu hàng. Bạn đầu hàng sẽ dùng trống nhỏ gõ lại tiết tấu (tín hiệu) đã được nhận.

GV cho HS quan sát hai mẫu tiết tấu a, b và nhận xét về điểm giống và khác của hai mẫu trên. Gợi ý so sánh: nhịp, hình nốt, sự sắp xếp trường độ,...

2. Thực hành – Luyện tập

HĐ3: Gõ đệm cho bài hát

- GV yêu cầu HS đọc tiết tấu mẫu a, b theo âm tiết và kết hợp với nhạc cụ gõ bất kì.
- HS hát bài *Mùa khai trường* kết hợp gõ đệm.
- GV có thể chia nhóm, hướng dẫn các nhóm HS hát và gõ đệm cho bài hát theo hình thức ostinato hoặc dùng kĩ thuật mảnh ghép để thực hiện. Lưu ý: GV quan sát sửa lỗi cho HS.

Đánh giá:

- Mức độ 1: đọc được các mẫu tiết tấu
- Mức độ 2: chơi được nhạc cụ theo mẫu tiết tấu
- Mức độ 3: gõ đệm cho bài hát cùng bạn

Tổ chức hoạt động dạy học: Đọc nhạc

Mục tiêu: NLĂN4, NLC1, NLC2, NLC3, PC1

Thiết bị dạy học: đàn phím điện tử, máy chiếu, bảng tương tác (nếu có),...

PP&KTDH:

- PPDH: làm mẫu, trò chơi đọc tiết tấu theo âm tiết...
- KTDH: chia nhóm, mảnh ghép,...

Gợi ý hoạt động dạy học:

1. Khởi động:

HĐ1: Trò chơi nghe và đoán tên nốt nhạc

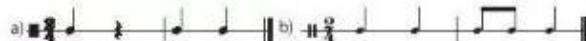
GV dùng đàn phím điện tử hoặc kèn phím đàn từng nốt và yêu cầu HS nghe, đọc lại để ghi nhớ cao độ của các nốt nhạc từ Đô đến Son (hoặc các nốt theo ý muốn). Sau đó, GV thực hiện đàn các nốt và HS đọc lại tên nốt nhạc.

NHẠC CỤ

Nhạc cụ tiết tấu: Bài thực hành số 1

- Nhận xét các mẫu tiết tấu dưới đây:

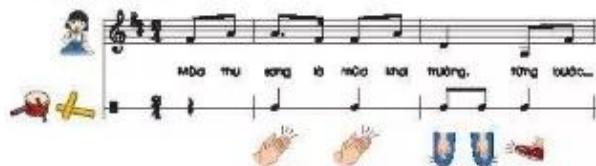

- Luyện tập hai mẫu tiết tấu trên với nhạc cụ gõ theo các bước sau:

- Đọc tiết tấu
- Gõ tiết tấu

- Gõ đệm

- Sử dụng nhạc cụ gõ và vận động cơ thể để đệm cho bài hát *Mùa khai trường* theo mẫu dưới đây:

- Sử dụng mẫu tiết tấu a đệm cho đoạn 2 của bài hát với các nhạc cụ gõ và vận động cơ thể

ĐỌC NHẠC

Bài đọc nhạc số 1

Moderato (vui vẻ)

8

2. Hình thành kiến thức mới:

HĐ2: Tìm hiểu Bài đọc nhạc số 1

- Cho HS quan sát bản nhạc *Bài đọc nhạc số 1*, nhận xét về cao độ, trường độ, nhịp độ,...
- Hướng dẫn HS tìm hiểu để nêu được:
 - + *Bài đọc nhạc số 1* được viết ở giọng nào (Đô trưởng), nhịp nào (nhịp $\frac{2}{4}$).
 - + Các cao độ, trường độ có trong bài
 - + Các chỗ ngắt hơi

3. Thực hành – Luyện tập

HĐ3: Đọc gam Đô trưởng

GV hướng dẫn HS đọc gam Đô trưởng, quãng 2 theo mẫu. GV nên dùng đàn để làm điểm tựa về cao độ cho HS nghe và đọc.

HĐ4: Luyện đọc âm hình tiết tấu

GV hướng dẫn HS luyện đọc âm hình tiết tấu của *Bài đọc nhạc số 1* theo âm tiết (phương pháp Kodaly).

READ EVERY DAY

Dô Rê Mi Pha Son La Si Đô

3. Đọc quãng 2 dựa theo gam Đô trưởng (đi lên và đi xuống)

4. Luyện tập âm hình tiết tấu

5. Đọc Bài đọc nhạc số 1 với tốc độ vừa phải

Các thuộc tính cơ bản của âm thanh có tính nhạc

Âm thanh trong âm nhạc có bốn thuộc tính sau:

- **Cao độ:** độ cao, thấp của âm thanh.
- **Trưởng độ:** độ dài, ngắn của âm thanh. Để biểu thị trưởng độ, người ta dùng các ký hiệu nốt tròn (●), trăng (◐), đèn (◑), móc đơn (◑.....).
- **Cường độ:** độ mạnh, nhẹ hoặc to, nhỏ của âm thanh. Người ta dùng các ký hiệu để biểu thị cường độ như: *f* (forte) là mạnh, *p* (piano) là nhẹ...
- **Âm sắc:** màu sắc của âm thanh, chỉ sự khác nhau về tính chất âm thanh của các nhạc cụ, giọng hát... Người ta thường dùng các từ để chỉ âm sắc như: trong/trong trẻo, đục/dùng đục, ngọt/ngọt ngào, ấm/ấm áp, sắc, đanh, chót...

9

HĐ5: Thực hành đọc nhạc

GV hướng dẫn HS luyện đọc *Bài đọc nhạc số 1*. Tuỳ vào năng lực HS mà GV có thể chia làm hai câu nhạc hoặc bốn về nhạc để hướng dẫn. GV sử dụng đàn phím hoặc kèn phím để làm điểm tựa về cao độ cho HS.

Đánh giá:

- Mức độ 1: đọc được gam Đô trưởng
- Mức độ 2: đọc được *Bài đọc nhạc số 1*

Tổ chức hoạt động dạy học: Lí thuyết âm nhạc

Mục tiêu: NLĂN3, NLC1, NLC3, PC1

Dụng cụ dạy học: đàn phím điện tử, máy chiếu, bảng tương tác (nếu có)...

PP&KTDH:

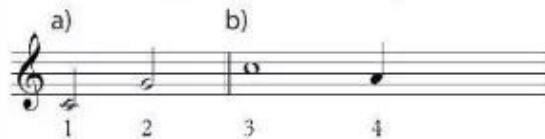
- PPDH: trực quan, làm mẫu, trò chơi,...
- KTDH: chia nhóm, đặt câu hỏi,...

Gợi ý hoạt động dạy học:

1. Khởi động:

HĐ1: Trò chơi âm nhạc

- GV cho HS nghe các nốt dưới đây:

- GV đàn mẫu a và yêu cầu HS so sánh âm thứ nhất với âm thứ 2, âm nào cao hơn?

- GV đàn mẫu b và yêu cầu HS so sánh âm thứ nhất với âm thứ 2, âm nào dài hơn?

- GV đúc kết tính chất cao – thấp, dài – ngắn của âm thanh.

2. Hình thành kiến thức mới

HĐ2: Tim hiểu các thuộc tính cơ bản của âm thanh có tính nhạc

- GV tổ chức trò chơi để HS nhận biết các thuộc tính cơ bản của âm thanh có tính nhạc theo cách riêng.

Gợi ý:

+ Trò chơi phản ứng theo âm thanh: nghe âm thanh mạnh thì vỗ tay to, âm thanh nhẹ thì vỗ tay nhỏ,... để cảm nhận thuộc tính cường độ.

+ Trò chơi nghe âm thanh đoán tên nhạc cụ: nghe âm thanh của các nhạc cụ sau đó đoán tên nhạc cụ và cho biết tính chất của âm thanh nhạc cụ đó để cảm nhận thuộc tính âm sắc.

- GV đúc kết lại kiến thức để HS ghi nhớ các thuộc tính trên.

3. Thực hành – Luyện tập

HĐ3: Thực hành nhận biết các thuộc tính của âm thanh có tính nhạc

GV hướng dẫn HS quan sát *Bài đọc nhạc số 1* để chỉ ra được trong bài có nốt nào cao nhất, thấp nhất; trường độ dài nhất, trường độ ngắn nhất.

Đánh giá:

- Mức độ 1: biết được các khái niệm thuộc tính cơ bản của âm thanh có tính nhạc
- Mức độ 2: tìm được nốt ngắn nhất, dài nhất, cao nhất, thấp nhất trong bài đọc nhạc

Mục tiêu: NLÂM5, NLÂM6, NLC1, NLC3, PC1, PC2

Thiết bị dạy học: hình ảnh nhạc sĩ Lưu Hữu Phước, file âm thanh trích đoạn nhạc *Lên đàng*, bảng tương tác (nếu có)...

PP&KTDH:

- PPDH: trực quan, làm mẫu, trò chơi, Dalcroze,...
- KTDH: chia nhóm, khăn trải bàn,...

1. Khởi động

HĐ1: Trò chơi mảnh ghép

- GV dùng hình ảnh một số nhạc sĩ in trên giấy A4 cắt ra thành 4 đến 8 mảnh, chia nhóm và tổ chức cho các nhóm ghép lại hình ảnh.

Nhóm nào thực hiện nhanh nhất thì sẽ chiến thắng.

2. Hình thành kiến thức mới

HĐ2: Tìm hiểu về nhạc sĩ Lưu Hữu Phước

- GV sử dụng kĩ thuật chia nhóm và khăn trải bàn để yêu cầu HS tìm hiểu thông tin về nhạc sĩ Lưu Hữu Phước, các thông tin gồm: tên, năm sinh, năm mất, sự nghiệp sáng tác, các tác phẩm tiêu biểu, đặc điểm âm nhạc,... Sau khi làm việc nhóm, mỗi nhóm cử đại diện trình bày sản phẩm.
- GV dúc kết lại thông tin của các nhóm trình bày và nêu những điểm cơ bản về nhạc sĩ Lưu Hữu Phước; đặc biệt nhấn mạnh những đóng góp cho sự nghiệp xã hội và giáo dục âm nhạc của nhạc sĩ để HS ghi nhớ.
- GV có thể yêu cầu HS hoặc nhóm HS trình bày lại những nét chính trong sự nghiệp sáng tác của nhạc sĩ Lưu Hữu Phước.

3. Thực hành - Luyện tập

HĐ3: Nghe và vận động theo nhạc

- GV mở nhạc trích đoạn bài *Lên đàng* và vận động theo nhạc, HS bắt chước và thực hiện theo vận động của GV.
- Sau khi HS nghe và vận động theo nhạc, GV yêu cầu HS đọc trong SGK thông tin về bài hát

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC
NGHE NHẠC
1. Tìm hiểu về nhạc sĩ Lưu Hữu Phước

Nhạc sĩ LƯU HỮU PHƯỚC
(1921 - 1989)

Lưu Hữu Phước là một trong những nhạc sĩ thuộc thế hệ đầu tiên của nền âm nhạc Việt Nam hiện đại. Ông nổi tiếng với những bài hát trần đầy khí thế cách mạng. Ca khúc của ông không chỉ có giá trị nghệ thuật cao mà còn gắn với nhiều sự kiện lịch sử trọng đại của đất nước.

Nhạc sĩ Lưu Hữu Phước quê ở quận Ô Môn, thành phố Cần Thơ. Ông là tác giả của nhiều bài hát hành khúc, tiêu biểu như: *Bach Đồng giang*, *Lên đàng*, *Tiếng gọi thanh niên*, *Giải phóng miền Nam*, *Tiền về Sài Gòn*... Ông sáng tác những

• Hãy nêu những nét chính về lĩnh vực sáng tác và đóng góp cho nền âm nhạc Việt Nam của nhạc sĩ Lưu Hữu Phước

2. Nghe nhạc

• Nghe và vận động theo nhạc bài *Lên đàng*

LÊN ĐÀNG
(Trích)
Nhạc: Lưu Hữu Phước
Lời: Huỳnh Văn Tiêng, Lưu Hữu Phước

Nào anh em ta cùng nhau xông pha lên đàng, điểm nguồn tươi sáng. Ta

10

Lên đàng để nêu cảm nhận về tính chất âm nhạc, hiểu thêm ý nghĩa nội dung của bài hát và trả lời câu hỏi có trong sách.

4. Vận dụng – Sáng tạo

HĐ4: Sản phẩm âm nhạc

GV chia nhóm và yêu cầu mỗi nhóm sáng tạo mẫu vận động hoặc gõ đệm theo trích đoạn nhạc *Lên đàng*, sau đó biểu diễn theo nhóm trước lớp.

Đánh giá:

- Mức độ 1: nêu được những nét chính trong sự nghiệp sáng tác của nhạc sĩ Lưu Hữu Phước
- Mức độ 2: nghe và vận động theo trích đoạn nhạc *Lên đàng*
- Mức độ 3: sáng tạo mẫu vận động hoặc gõ đệm theo trích đoạn nhạc

Hoàng trang: 0354.103.022

BlogTailieu.com

Nêu cảm nhận của em về bài hát *Lên đồng*.

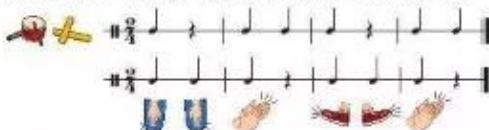
READ EVERY DAY

Lên đồng được nhạc sĩ Lưu Hữu Phước sáng tác năm 1944. Bài hát thuộc thể loại hành khúc, giai điệu mạnh mẽ, là lời kêu gọi, cổ vũ nhân dân xuống đường tham gia vào sự nghiệp giải phóng dân tộc. Bài hát *Lên đồng* có sức lan toả rộng rãi trong những ngày Cách mạng tháng Tám và kháng chiến chống xâm lược của nhân dân ta. Ngày nay, trong hòa bình, bài hát *Lên đồng* vẫn được phổ biến rộng rãi, là lời thúc giục thế hệ trẻ hăng say lao động và học tập để trở thành những người chủ tương lai của đất nước.

* Vì sao bài hát *Lên đồng* có sức lan toả rộng rãi trong những ngày Cách mạng tháng Tám và kháng chiến chống xâm lược của nhân dân ta?

GÓC ÂM NHẠC

- Em hãy cùng bạn hát kết hợp đánh nhịp cho bài hát *Mùa khai trường*.
- Thực hiện gõ tiết tấu dưới đây bằng các nhạc cụ gõ và vận động cơ thể.

- Đọc và chép lại giai điệu dưới đây:

- Em hãy sưu tầm thêm một số bài hát khác của nhạc sĩ Lưu Hữu Phước để chia sẻ với bạn.

Học chủ đề *Về bước
đến trường*, em được bồi
dưỡng đức tính chăm chỉ,
tự tin và thêm yêu mến,
gắn bó với mái trường.

11

Tổ chức hoạt động: Góc âm nhạc

Gợi ý:

- GV có thể thực hiện theo nhóm hoặc từng cá nhân, thông qua các câu hỏi trong SGK, GV đánh giá được năng lực của HS sau khi học xong một chủ đề.
- GV có thể đặt thêm một số câu hỏi khác về các nội dung có trong chủ đề. Chú ý nên đặt câu hỏi dạng gợi mở như: *Em hãy sáng tạo mẫu gõ đậm cho bài hát cùng bạn. Em có thể chép lại bài đọc nhạc...*
- GV có thể sử dụng sách *Bài tập Âm nhạc 6* để kiểm tra và củng cố cho HS nội dung bài học sau mỗi chủ đề.

Lưu ý: Đối với nội dung Góc âm nhạc, GV có thể linh hoạt lồng ghép đặt câu hỏi vào sau mỗi nội dung dạy học hoặc sau mỗi chủ đề bài học. Tuỳ tình hình thực tế mà GV vận dụng linh hoạt nội dung này miễn sao đạt được hiệu quả trong việc phát triển năng lực cho HS.

ĐÁNH GIÁ CHỦ ĐỀ

- GV có thể sử dụng các công cụ để kiểm tra, đánh giá HS như:

+ Câu hỏi

+ Bảng kiểm (check list)

+ Thang đo

+ Sản phẩm học tập

+ Phiếu đánh giá theo tiêu chí (rubrics)

- GV có thể thực hiện việc đánh giá sau mỗi nội dung dạy học hoặc sau khi kết thúc chủ đề.

- GV cần chú trọng đánh giá thường xuyên (quá trình) học tập của HS để thấy được sự tiến bộ của các em; bên cạnh đó, điều chỉnh phương pháp tổ chức hoạt động dạy học cho phù hợp với tình hình thực tế và động viên, khích lệ HS.